

Fryslân wil campagne voor vaccinaties

• **Dalende vaccinatiegraad onder kinderen baart Friese wethouders zorgen**

• **Trudy Oldenhuis**

Leeuwarden | Om de dalende trend in de vaccinatiegraad onder kinderen in Fryslân te keren moet er een publiekscampagne komen. Daarin moet tegenwicht geboden worden aan de negatieve verhalen die over vaccinaties de ronde doen. Dat heeft de bestuurscommissie Gezondheid van Veiligheidsregio Fryslân gistermiddag uitgesproken.

Uit de *Tweede Bestuursrapportage 2018* van GGD Fryslân blijkt dat het opkomstpercentage voor de BMR-

prik (bof, mazelen en rode hond) voor kinderen van negen jaar dit jaar iets lager ligt dan vorig jaar. Toen had na acht maanden 90,5 procent van de kinderen die prik gekregen; dit jaar 88,7 procent. Dat percentage kan nog stijgen, omdat kinderen die in het eerste half jaar niet zijn geweest in het tweede half jaar een nieuwe oproep krijgen. Het opkomstpercentage van de DTP-prik voor negenjarigen (difterie, tetanus en polio) is dit jaar wel gelijk gebleven in vergelijking met vorig jaar: 90 procent.

„Maar over het algemeen is ook landelijk een schrikbarend dalende trend te zien in alle vaccinaties”, aldus Margreet de Graaf, directeur publieke gezondheid van GGD Fryslân. De vaccinatiegraad moet ten minste 90 procent zijn om voldoende be-

Er doen veel broodjeapverhalen de ronde over vaccinaties en het is goed dat daar tegenwicht aan geboden wordt

scherming te verkrijgen voor de gehele groep. Positief is dat de opkomst voor de huidige vaccinatieronde voor veertienjarigen tegen meningokokken, die deze week in Fryslân van start is gegaan, wel hoog lijkt te zijn, aldus De Graaf gistermiddag. Precieze cijfer daarvan zijn er echter nog niet.

Zorgen

De dalende trend baarde de bestuurscommissie – bestaande uit alle Friese wethouders met gezondheidszorg in hun portefeuille – in elk geval zorgen. „Blijkbaar zijn er mensen die andere ouders bewegen hun kinderen niet te laten inenten. Hoe gaan we daar mee om? Hoe bereiken we de mensen”, vroeg wethouder Jeltje Hoekstra-Sikkema van Terschelling.

Duidelijke antwoorden op die vragen had de bestuurscommissie niet. Wel gaf De Graaf aan dat de GGD al veel doet als het gaat om voorlichting over inenting en het uitdragen van het eigen standpunt, namelijk dat de vaccinaties veilig zijn. Volgens de bestuursrapportage is de GGD bovendien van plan om in december ‘extra inspanningen op dit terrein’ bekend te maken.

Dat duurde wethouder Hein Kuiken (Harlingen) te lang. „Er doen veel broodjeapverhalen de ronde over vaccinaties en het is goed dat daar tegenwicht aan geboden wordt. Wat mij betreft beginnen we daar morgen mee en niet pas in december.”

Hoe een eventuele publiekscampagne er precies zou moeten uitzien, werd gisteren niet duidelijk.

Friese Dansdagen

Leeuwarder Harmonie vijf dagen lang een danspaleis

Tata Cavcic en Marita Noorden tijdens de try-out van *Bloedbanden* gisteren. Met de voorstelling – een coproductie van de Friese Dansdagen in Leeuwarden en de Nederlandse Dansdagen in Maastricht waarin een familie uit Maastricht en een uit Leeuwarden familiebanden in dans vertolken – werd gisteravond in Stadsschouwburg De Harmonie de eerste editie van de Friese Dansdagen geopend. Onder het motto ‘Iedereen kan dansen’ zijn De Harmonie en Neushoorn vijf dagen lang het toneel voor dansworkshops, masterclasses en optredens: van zowel amateurs als professionals, internationale en nationale dansers, jonge en oudere makers, dansers met en zonder fysieke beperking en in alle denkbare dansstijlen. Ook het publiek krijgt tot en met maandag volop de gelegenheid zijn danstalent te laten zien op het nieuwe tweejaarlijkse festival van De Harmonie, Keunstwurk, Kunstkade en LF2018. Foto: Johan van der Klaauw

‘Ad den Besten had Duitse sympathieën’

• **Sympathie voor nazisme, maar niet ‘dús fout’**

• **Ellen Stikkelbroeck**

Leeuwarden | Ad den Besten (1923-2015) had tijdens de Tweede Wereldoorlog sympathie voor Duitsland. Dat is een van de conclusies die neerlandicus Tjerk de Reus trekt in zijn deelbiografie over de lieddichter die bekend is van zijn bijdragen aan het *Liedboek voor de Kerken* (1973). De Reus promoveert dinsdag op zijn disserta-

tie over Den Bestens leven en werk tot 1955.

Voor zijn onderzoek bekeek De Reus onder meer de brieven die Den Besten schreef ten tijde van zijn veertien maanden durende *Arbeits-einsatz*. „Hij heeft in interviews altijd beweerd dat hij min of meer gedwongen werd door zijn NSB-vader, maar uit zijn brieven uit die tijd blijkt dat niet”, aldus De Reus. In werkelijkheid ging Den Besten in 1943 vrijwillig naar Duitsland, nadat hij de zogeheten loyaliteitsverklaring had ondertekend waarin hij verklaarde geen handelingen te doen

Hij was geen fan van Hitler en ook niet antisemitisch, maar hij relativeerde lange tijd de misstanden

die in strijd waren met het Derde Rijk.

In zijn brieven schreef hij weliswaar dat de levensomstandigheden in Duitsland niet goed waren, maar ook dat zijn verblijf ‘boven verwachting goed’ was. „Als je al die brieven leest, kom je tot de conclusie dat Ad den Besten sympathie had voor het onderliggende profiel van het nazisme. Hij werd aangetrokken door een soort mystiek die georiënteerd is op volk, vaderland en natuur.” Hij was echter geen fan van Hitler en ook niet antisemitisch. „Maar hij relativeerde lange tijd de misstanden in

Duitsland en gaf de Duitsers het voordeel van de twijfel.”

Hoewel hij Duitse sympathieën had, kun je volgens Tjerk de Reus niet zeggen dat hij daarom ‘fout’ was. „Hij was ambivalent, maar heeft in de oorlog geen kwaad gedaan. Hij heeft zichzelf naderhand ook grondig herzien.” De oorlogsjaren heeft hij verwerkt „met een grote mate van zelfkritiek”.

• **Morgen in Wykein een uitgebreid interview met Tjerk de Reus over zijn promotieonderzoek naar Ad den Besten**